

**Nyt fra
Danmarks
Statistik**

Nationalregnskab 4. kvartal 1999

Nr. 138 Dato 31.3.00

Emnegruppe: Nationalregnskab og betalingsbalance

Eksportfremgang opretholder den økonomiske vækst

**BNP-vækst på 0,6 pct.
i 4. kvartal 1999 og
1,6 pct. i hele 1999**

Det reale BNP stiger med 0,6 pct. fra 3. til 4. kvartal 1999, når der korrigeres for sæsonudsving. Målt i forhold til samme kvartal sidste år vokser det *ikke-sæsonkorrigerede* reale BNP med 2,0 pct. i 4. kvartal 1999. For året 1999 var væksten i BNP på 1,6 pct. i forhold til 1998. Væksten trækkes i såvel 4. kvartal som i året 1999 af en stigning i nettoeksporten, mens den indenlandske efterspørgsel udviser en afdæmpet vækst.

**Nettoeksporten
stiger stærkt**

Udlandets reale efterspørgsel efter danske varer og tjenester øges samlet med 2,5 pct. i 4. kvartal 1999 målt med sæsonkorrigerede værdier. Vareimporten stiger, men et kraftigt fald i importen af tjenester medfører, at den samlede import falder med 0,6 pct.

**Svag vækst i privat og
offentligt konsum**

I 4. kvartal vokser det *sæsonkorrigerede* private konsum med 0,3 pct. hvoraf anskaffelse af køretøjer vokser med 2,6 pct. Sammenlignes med samme periode sidste år vokser konsumet i 4. kvartal kun med 0,3 pct. og anskaffelse af køretøjer falder med 9,6 pct. Det offentlige konsum er næsten uændret fra 3. til 4. kvartal 1999 og bidrager stort set ikke til den økonomiske vækst (jf. tabel 1).

Investeringerne falder

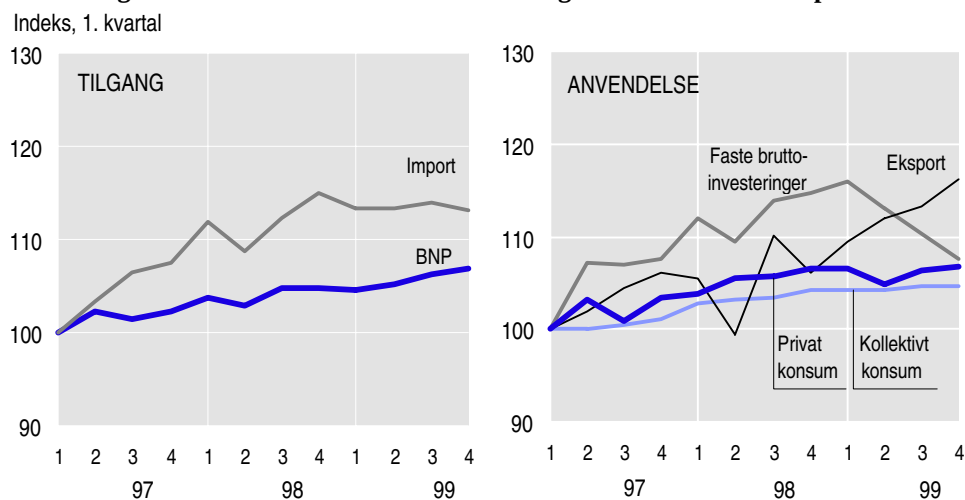
Investeringerne falder med 2,6 pct. i 4. kvartal 1999. Der er stadig en beskeden vækst i boligbyggeriet, mens øvrige investeringsarter viser et fald.

Beskæftigelsen falder

Afdæmpet indenlandsk aktivitet påvirker beskæftigelsen, der *sæsonkorrigeret* falder med 17.900 personer i 4. kvartal 1999. Den private beskæftigelse falder med 11.000, og offentlig forvaltning og service falder med 7.000 personer (jf. tabel 3).

Figur 1.

Nationalregnskabets hovedstørrelser. Sæsonkorrigerede værdier i 1995-priser

Tabel 1.

Forsyningsbalance. Real vækst. Sæsonkorrigerede værdier 4. kvartal 1999

	1999	1998	1999			
	4. kvrt.	4. kvrt.	1. kvrt.	2. kvrt.	3. kvrt.	4. kvrt.
	mia. kr. ¹ — vækst i pct. i forhold til foregående kvrt. —					
1. Bruttonationalprodukt (BNP)	315,3	0,0	-0,3	0,6	1,1	0,6
2. Import af varer og tjenester	103,8	2,4	-1,3	-0,2	0,6	-0,6
3. Tilgang i alt = anvendelse i alt	419,1	0,6	-0,5	0,2	1,1	0,2
4. Eksport af varer og tjenester	120,9	-3,7	3,2	2,2	1,3	2,5
5. Privat konsum	162,2	0,8	0,0	-1,5	1,5	0,3
Heraf:						
Anskaffelse af køretøjer	6,6	-4,9	-6,1	-10,9	5,1	2,6
Øvrige varer	78,4	0,2	-0,1	-1,6	1,2	1,6
Tjenester	73,7	1,2	0,7	0,4	1,1	0,8
6. Kollektivt konsum	78,6	0,9	0,0	0,0	0,4	0,0
7. Faste bruttoinvesteringer	59,1	0,8	1,0	-2,5	-2,3	-2,6
Heraf:						
Boligbyggeri	13,9	-0,1	-3,2	1,2	1,5	1,4
Øvrige byggeri og anlæg	14,7	-0,8	-4,8	-7,5	-8,3	-6,2
Maskiner, transportmidler mv.	25,5	-5,0	5,9	-0,3	2,3	-6,0
Øvrige faste bruttoinvesteringer	5,0	15,5	9,3	-7,5	0,5	-13,3
8. Lagerforøgelser ²	-1,7	2,0	-3,4	1,6	0,7	0,3

¹ Årets priser. Ikke sæsonkorrigerede værdier.² Ændring i lagerforøgelser i pct. af BNP i foregående periode.

Året 1999

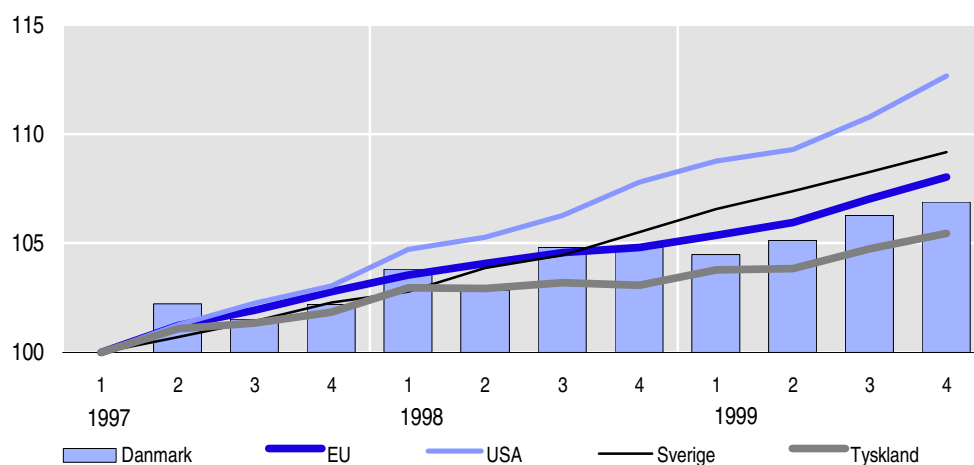
For året som helhed øges det reale BNP med 1,6 pct. Den økonomiske aktivitet i hele 1999 præges af afmatning i den indenlandske efterspørgsel. Samlet er væksten i det private konsum bremset kraftigt i 1999 og stiger med kun 0,7 pct. Også væksten i offentligt konsum har været moderat med kun 1,1 pct. Den svage stigning i det offentlige konsum ses også på den offentlige beskæftigelse, der kun stiger med 1.600 personer ud af en samlet stigning i beskæftigelsen på 20.000 personer i 1999.

Den svage indenlandske efterspørgsel har dæmpet importen, mens eksporten til gengæld har været i fremgang hjulpet af betydelig økonomisk vækst hos Danmarks samhandelspartnere (jf. figur 2) samt fald i den effektive kronekurs gennem hele 1999.

Figur 2.

BNP i udvalgte lande (Sæsonkorrigerede værdier i faste priser)

Indeks, 1. kvartal 1997=100

Kilde : Eurostat, New Cronos. Se evt.: http://europa.eu.int/new_cronos

Tabel 2.

Forsyningsbalance. Ikke-sæsonkorrigerede værdier 4. kvartal 1999

	1998		1999			
	4. kvrt.	1. kvrt.	2. kvrt.	3. kvrt.	4. kvrt.	1.-4. kvrt.
— årets priser, mia. kr. —						
1. Bruttonationalprodukt (BNP)	299,1	292,5	302,7	302,7	315,3	1 213,3
2. Import af varer og tjenester	100,7	96,1	95,4	97,8	103,8	393,1
3. Tilgang i alt = anvendelse i alt	399,8	388,6	398,2	400,5	419,1	1 606,4
4. Eksport af varer og tjenester	105,7	103,2	108,1	111,8	120,9	444,0
5. Privat konsum	156,9	149,0	151,1	151,4	162,2	613,7
6. Kollektivt konsum	76,2	76,7	78,3	78,8	78,6	312,5
7. Faste bruttoinvesteringer	62,7	60,4	61,2	57,2	59,1	237,9
8. Lagerforøgelser	- 1,6	- 0,7	- 0,5	1,4	- 1,7	- 1,6
— 1995-priser, mia. kr. —						
1. Bruttonationalprodukt (BNP)	282,4	272,7	276,3	274,9	288,1	1 112,0
2. Import af varer og tjenester	100,8	96,2	94,1	94,9	99,3	384,6
3. Tilgang i alt = anvendelse i alt	383,2	368,9	370,4	369,8	387,4	1 496,6
4. Eksport af varer og tjenester	103,7	100,9	103,8	105,7	113,8	424,3
5. Privat konsum	147,3	138,8	139,5	138,5	147,7	564,5
6. Kollektivt konsum	70,6	71,0	70,7	71,0	70,8	283,6
7. Faste bruttoinvesteringer	59,9	57,8	57,1	54,4	55,8	225,0
8. Lagerforøgelser	1,8	0,4	- 0,8	0,2	- 0,8	- 0,9
— årlig real vækst i pct. —						
1. Bruttonationalprodukt (BNP)	2,6	0,6	2,2	1,5	2,0	1,6
2. Import af varer og tjenester	7,1	1,5	3,8	1,7	- 1,4	1,3
3. Tilgang i alt = anvendelse i alt	3,7	0,8	2,6	1,5	1,1	1,5
4. Eksport af varer og tjenester	0,3	3,7	12,3	2,8	9,7	7,0
5. Privat konsum	3,3	2,7	- 0,9	0,8	0,3	0,7
6. Kollektivt konsum	3,1	1,5	1,1	1,2	0,4	1,1
7. Faste bruttoinvesteringer	5,2	4,5	3,0	- 3,0	- 6,8	- 0,7
8. Lagerforøgelser (i pct. af BNP)	1,3	- 2,9	- 1,2	0,9	- 0,9	- 1,0
— pct. —						
1. Opsparingskvoten ¹	17,1	22,0	21,9	21,3	19,2	21,1
2. Lønkvoten ²	61,5	66,1	64,0	63,2	59,9	63,2

¹ Bruttoopsparing i pct. af disponibel bruttonationalindkomst (BNI).² Aflønning af ansatte i pct. af bruttofaktoringindkomst (BFI).

Tabel 3.

Bruttoværditilvækst og beskæftigelse fordelt på erhvervshovedgrupper
4. kvartal 1999. Sæsonkorrigerede værdier

	1999	1998	1999			
	4. kvrt.	4. kvrt.	1. kvrt.	2. kvrt.	3. kvrt.	4. kvrt.
Bruttoværditilvækst (BVT)	mia. kr. ¹	— vækst i forhold til foregående kvrt. —				
1. Landbrug mv.	7,1	-1,8	-4,5	16,7	1,5	-9,0
2. Private byerhverv ²	202,5	-0,1	0,3	0,2	1,4	1,5
3. Offentlige forvaltning og service	59,9	0,5	-0,2	0,0	0,1	-0,5
4. I alt	269,6	0,0	0,0	0,7	1,1	0,6
Beskæftigelse	antal personer ³	— ændring i forhold til foregående kvrt. —				
1. Landbrug mv.	95 300	- 400	- 400	-1 700	0	-1 200
2. Private byerhverv ²	1 714 500	19 500	3 700	-21 500	24 700	-9 800
3. Offentlige forvaltning og service	806 600	1 600	- 700	700	3 000	-7 000
4. I alt	2 616 400	20 700	2 600	-22 500	27 700	-17 900

¹ Årets priser. Ikke-sæsonkorrigerede værdier.² Inkl. råstofudvinding og offentlige virksomheder.³ Ikke-sæsonkorrigerede antal.

Stort overskud på betalingsbalancen

Udviklingen i udenrigshandlen i 1999 har igen skabt overskud på Danmarks betalingsbalance. Nationalregnskabets fordringserhvervelse, netto, som stort set svarer til betalingsbalancens løbende poster ekskl. Færøerne og Grønland, viser i 1999 et samlet overskud på 12,0 mia. kr. mod et underskud i 1998 på 15,5 mia. (jf. tabel 4).

Tabel 4.

Konto for udlandet. Årets priser 4. kvartal 1999

	1999					1998
	1. kvrt	2. kvrt	3. kvrt	4. kvrt	1.-4. kvrt	1.-4. kvrt
	— mia. kr. —					
1. Eksport af varer og tjenester	103,2	108,1	111,8	120,9	444,0	410,7
2. Import af varer og tjenester	96,1	95,4	97,8	103,8	393,1	388,5
3. Overskud på vare- og tjenestebalancen	7,1	12,7	14,0	17,1	50,8	22,3
4. Faktorindkomst og overførsler fra udland, netto	-3,3	-9,0	-10,3	-17,1	-39,7	-38,2
5. Fordringserhvervelse, netto	4,3	3,6	4,3	-0,2	12,0	-15,5
	— pct. af BNP —					
6. Fordringserhvervelse, netto	1,5	1,2	1,4	-0,1	1,0	-1,3

Revisioner

Ud over nedennævnte skift i basisåret omfatter denne udgave revisioner i tallene for perioden fra 1. kvartal 1996 til 3. kvartal 1999. Revisionerne skyldes indarbejdelse af nyt endelig nationalregnskab for 1996 og nye foreløbige beregninger for 1997-1998.

1995 er nyt basisår i faste priser

Fastprisberegninger med 1995-basisår offentliggøres her for første gang. Serierne i faste priser er derfor reviderede fra og med 1. kvartal 1988. Skift i basisår fra 1990 til 1995 giver et bedre vægtgrundlag for fastprisberegningerne for de seneste år. Basisårsskiftet har generelt sænket de beregnede vækstraterne for perioden 1988-1995 en smule. En nærmere redegørelse for virkningerne af basisårsskiftet bringes i årspublikationen *Nationalregnskabsstatistik 1999*, der forventes offentliggjort juni 2000.

Ny sæsonkorrigering

De sæsonkorrigerede værdier er denne gang, i modsætning til normal praksis, ændret både i årets og faste priser for hele perioden fra 1. kvartal 1988 og frem. Da fastprisserierne er sæsonkorrigerede med udgangspunkt i nye tal for hele perioden fra 1. kvartal 1988 til 4. kvartal 1999, er det valgt også at sæsonkorrigere samme periode i årets priser. De ikke-sæsonkorrigerede tal i årets priser for perioden 1. kvartal 1988 til 4. kvartal 1995 er uændrede.

Sådan får De mere information

Detaljerede oplysninger offentliggøres i *Nationalregnskab og betalingsbalance* (Statistiske Efterretninger) og i www.statistikbanken.dk

Kilder og metoder

Beregningerne er baseret på den løbende konjunkturstatistik, der anvendes som indikatorer til fremskrivning af tallene fra de foreløbige og endelige årlige nationalregnskaber. Et detaljeret varebalancesystem anvendes til efterfølgende at sikre konsistens med nationalregnskabets begrebsapparat. De første offentliggørelser af kvartalstal vil ofte indeholde skønsmæssige korrektioner, hvorfor tallene vil være behæftet med nogen usikkerhed. Læs mere i varedeklarationen på Internettet, www.dst.dk/varedeklaration eller i bogen *Vejviser i statistikken*.

Næste offentliggørelse

Nationalregnskab 1. kvartal 2000 forventes offentliggjort ultimo juni 2000.

Henvendelse

Bente Jacobsen, tlf. 39 17 30 62, bbj@dst.dk
Timmi Graversen, tlf. 39 17 38 65, trg@dst.dk